

Zásoby z daňového a účetního hlediska

Ing. Vladimír Ozimý
Daňový poradce

VYMEDZENIE ZÁSLOB

Zásobami (§ 17 ods. 2 PÚ) sú:

- ▶ Materiál,
- ▶ Zásoby vlastnej výroby (nedokončená výroba, polotovary vlastnej výroby, výrobky a zvieratá),
- ▶ Tovar.

O hnutelných veciach s dobou použiteľnosti najviac jeden rok sa účtuje bez ohľadu na obstarávaciu cenu ako o zásobách (§ 17 ods. 4 PÚ).

VYMEDZENIE ZÁSOB

Ako materiál sa účtujú najmä **suroviny, pomocné látky a prevádzkové látky, náhradné dielce, obaly**, SHV v ocenení do 1 700 €, pričom:

- ▶ **Suroviny sú hmoty**, ktoré pri výrobnom procese prechádzajú úplne alebo sčasti do výrobku a tvoria jeho podstatu,
- ▶ **Pomocné látky sú hmoty**, ktoré prechádzajú priamo do výrobku, netvoria však jeho podstatu (napr. lak na výrobky),

VYMEDZENIE ZÁSOB

- ▶ **Prevádzkové látky** sú hmoty, ktoré sú potrebné na prevádzku ÚJ ako celku (napr. mazadlá, palivo, čistiace prostriedky),
- ▶ **Náhradné dielce** sú predmety určené na uvedenie hmotného majetku do pôvodného stavu alebo prevádzkyschopného stavu,
- ▶ **Obaly** slúžia na ochranu a dopravu nakúpeného materiálu, tovaru a vlastných výrobkov; a ak nevratné obaly sa dodávajú zákazníkovi alebo odovzdávajú vo vnútri ÚJ spolu s dodaným obsahom.

VYMEDZENIE ZÁSOB

Zásoby vlastnej výroby:

- ▶ **Nedokončenou výrobou sú produkty, ktoré už prešli jednou alebo niekoľkými výrobnými operáciami a nie sú už materiálom, ale nie sú ešte hotovým výrobkom. Medzi nedokončenú výrobu sa zahrňajú tiež nedokončené výkony iných činností, pri ktorých nevznikajú hmotné produkty, napr. služby súdnych exekútorov a architektov.**

VYMEDZENIE ZÁSOb

- ▶ Polotovarmi vlastnej výroby sú oddelene evidované produkty, ktoré ešte neprešli všetkými výrobnými stupňami a dokončia sa alebo skompletizujú do výrobkov v ďalšom výrobnom procese.
- ▶ Výrobkami sú predmety vlastnej výroby určené na predaj mimo ÚJ alebo na spotrebu vo vnútri ÚJ.
- ▶ Zvieratá účtované do zásob (mladé chovné zvieratá, zvieratá vo výkrme, ryby, kožuštinové zvieratá, včelstvá, krdle sliepok, kačíc, moriek, perličiek a husí na výkrm a psy)

Spôsob oceňovania zásob vlastnej výroby

► Princíp vyplýva z § 44 PU, kde sú uvedené nasledovné princípy:

- Vlastná výroba sa oceňuje vo vlastných nákladoch, ktoré tvoria priame náklady a výrobná réžia. Odchyľne sa môže účtovať vlastná výroba (NV, polotovary, výrobky)

a) vo výrobe s krátkodobým nepretržitým cyklom, v ktorej sa účtujú mzdy až na výrobky alebo polotovary, a to len v položkách priamych materiálových nákladov,

b) v hromadnej a veľkosériovej výrobe len priamymi nákladmi,

c) v malosériovej výrobe, v zákazkovej výrobe a vo výrobe s dlhodobým cyklom priame náklady, výrobná réžia alebo správna réžia; pri správnej réžii, len ak výrobný cyklus trvá viac ako jeden rok.

VYMEDZENIE ZÁSOB

Tovarom sa rozumie:

- ▶ Tovar nakúpený za účelom **predaja**, pričom nakúpený tovar sa zachováva v **nezmenenej podobe**, **nepoužíva sa**, **neprenajíma** a **nevyko-náva sa** na ňom technické zhodnotenie.
- ▶ Výrobok vlastnej výroby, ktorý sa aktivoval (účtová skupina 62 - Aktivácia) a **odovzdal do vlastnej predajne ÚJ**.

Obstaranie Zásob

◎ Spôsoby obstarania zásob:

- Obstaranie kúpou
- Vytvorenie vo vlastnej činnosti
- Bezodplatné nadobudnutie (dar, výhra...)
- Vklad od spoločníka do ZI (nepeňažný vklad)
- Prevedenie z OV FO účtujúcej v sústave PÚ

Obstaranie Zásob

◎ Oceňovacie veličiny:

- **Obstarávacía cena** (pri kúpe zásob)
- **Vlastné náklady** (zásoby vytvorené vlastnou činnosťou, príchovky a prírastky zvierat)
- **Reálna hodnota** (zásoby nadobudnuté bezod-platne, inventarizačné prebytky zásob, zásoby preradené z OV FO do podnikania, zásoby nado-budnuté kúpou podniku alebo jeho časti, vkladom podniku alebo jeho časti alebo zámenou zásob, zásoby prevzaté nástupníckou ÚJ od obchodnej spoločnosti alebo družstva zanikajú-cich bez likvidácie, nepeňažný vklad spoločníka do spoločnosti v podobe zásob)

Obstaranie Zásob

Obstarávacou cenou sa rozumie cena, za ktorú sa majetok obstaral vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním a všetky zníženia tejto obstarávacej ceny.

Obstarávaciu cenu zásob je možné na analytic-kých účtoch rozdeliť na cenu, za ktorú sa majetok obstaral a náklady súvisiace s obstaraním alebo na vopred stanovenú cenu, za ktorú sa majetok obstará a odchýlku od skutočnej ceny, za ktorú sa majetok obstará a náklady súvisiace s obstaraním.

Pri vyskladnení zásob sa tieto náklady alebo odchýlky rozpúšťajú spôsobom uvedeným vo vnútornom predpise ÚJ.

Obstaranie Zásob

Z vnútropodnikových služieb súvisiacich s obstaraním zásob nákupom a so spracovaním zásob, sa do obstarávacej ceny aktivuje len prepravné a vlastné náklady na spracovanie materiálu podľa § 43 ods. 2 a 4.

Účtovné prípady - MATERIÁL	MD	D
Spotreba PHL pri preprave materiálu	501	xxx
Alikvotná časť odpisov v súvislosti s prepravou materiálu	551	082
Mzdové náklady vodiča	521	331
Aktivácia vnútropodnikovej dopravy do OC materiálu (A)	111	622
Aktivácia vnútropodnikovej dopravy do OC materiálu (B)	501	622

Pri vyskladnení zásob sa tieto náklady alebo odchýlky rozpúšťajú spôsobom uvedeným vo vnútornom predpise ÚJ.

Obstaranie Zásob

Finančné náklady súvisiace s použitím cudzích zdrojov, napríklad **úroky**, môžu sa zahrnúť do **vlastných nákladov** len vtedy, ak patria do obdobia ich vytvárania.

Obstaranie Zásob

Vlastnými nákladmi pri zásobách vytvorených vlastnou činnosťou sú priame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť, prípadne aj časť nepriamych nákladov, ktorá sa vzťahuje na výrobu alebo inú činnosť (§ 25 ods. 6 písm. b) bod 1 ZoÚ).

Obstaranie Zásob

Vlastné náklady pri zásobách vytvorených vlastnou činnosťou sa ocenia buď vo svojej skutočnej výške, alebo vo výške vlastných nákladov podľa operatívnych (plánových) kalkulácií. Takto určené náklady sú náklady určené v konkrétnych technic-kých, technologických, ekonomických a organizač-ných podmienkach určených technickou prípravou výroby na uskutočňovanie výkonov a preto sú tak-mer zhodné so skutočnými vlastnými nákladmi

(§ 22 ods. 5 PÚ).

Obstaranie Zásob

O sumu nákladov na **externé spracovanie materiálu** alebo o vlastné náklady vynaložené na **spracovanie materiálu vlastnou činnosťou**, sa zvyšuje ocenenie zásob (§ 43 ods. 10 PÚ).

Renovácia náhradných dielcov a úprava zásob vykonávaná vo vlastnej réžii sa **aktivuje** a náklady na **renováciu a úpravu** sú zložkou ocenenia **náhradných dielcov a zásob** na sklade.

Účtovné prípady - MATERIÁL	MD	D
Aktivácia nákladov vynaložených na úpravu materiálu (A)	112	621
Aktivácia nákladov vynaložených na úpravu materiálu (B)	501	621

Obstaranie Zásob

Súčasťou ocenenia zásob sú zľavy z ceny. Zľava z ceny poskytnutá k už predaným alebo spotrebovaným zásobám sa účtuje ako zníženie nákladov na predané alebo spotrebované zásoby.

Účtovné prípady - MATERIÁL	MD	D
Dodatočne poskytnutý množstevný rabat k materiálu	315	501

Za zľavu z ceny sa nepovažuje nepeňažné dodanie iného druhu ako je prijatý tovar, výrobok alebo služba.

Obstaranie Zásob

Zásoby nadobudnuté **zámenou** podľa § 25 ods. 1 písm. e) prvého bodu ZoÚ (kúpa podniku alebo jeho časti) sa ocenia **reálnou hodnotou** podľa § 27 ZoÚ.

Pri účtovaní zámeny sa primerane postupuje ako pri účtovaní **kúpy a predaja**. Rozdiel medzi reálnou hodnotou nadobudnutých zásob a účtovnou hodnotou odovzdávaného majetku sa účtuje podľa charakteru tohto rozdielu na vecne príslušný **nákladový účet**, na ktorom sa účtuje **úbytok** tohto majetku alebo na vecne príslušný **výnosový účet**, na ktorom sa účtuje dosiahnutie **výnosu** z tohto majetku.

Vyskladnenie Zásob

⦿ Dôvody vyskladnenia zásob:

- **Predaj** (tovar, materiál, zásoby vlastnej výroby)
- **Spotreba** (materiál, zásoby vlastnej výroby)
- **Darovanie**
- **Likvidácia** (rozhodnutím ÚJ)
- **Škoda** (trvalé poškodenie, krádež...)
- **Manko** (zistené pri inventarizácii)
- **Vklad do ZI inej ÚJ**

Vyskladnenie Zásob

Úbytok zásob rovnakého druhu sa môže účtovať v ocenení cenou:

- ⦿ Zistenou váženým aritmetickým priemerom z obstarávacích cien alebo vlastných nákladov (VAP), vážený aritmetický priemer sa počíta najmenej raz za mesiac
- ⦿ Spôsobom, keď prvá cena na ocenenie prírastku zásob sa použije ako prvá cena na ocenenie úbytku zásob (FIFO)

OPRAVNÉ položky k zásobám

Opravná položka sa tvorí na základe **zásady opatrnosti**, ak je opodstatnené predpokladať, že nastalo **zníženie hodnoty majetku oproti jeho oceneniu v účtovníctve** (§ 18 ods. 1 PÚ).

Predpoklad zníženia hodnoty majetku je opodstatnený, ak nastala skutočnosť, ktorá je dôvodom na **odhad zníženia budúcich ekonomických úžitkov z tohto majetku**.

Opravná položka sa účtuje v sume **opodstatneného predpokladu zníženia hodnoty majetku oproti jeho oceneniu v účtovníctve**.

OPRAVNÉ položky k zásobám

Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa **posudzuje opodstatnenosť účtovania tvorby opravnej položky a trvania opodstatnenosti existencie** a sumy už **vytvorenej opravnej položky k majetku**. Posudzuje sa potreba účtovania upravujúcich závierkových účtovných prípadov (18 ods. 9 PÚ).

OPRAVNÉ položky k zásobám

Ak sa pri inventarizácii zistí, že **úžitková hodnota zásob nezodpovedá ich oceneniu v účtovníctve**, **prírastky hodnoty sa neúčtujú** a **úbytky hodnoty sú predmetom analýzy** a ak nie je zníženie hodnoty **definitívne**, vytvára sa **opravná položka**.

Ak **obstarávacía cena alebo vlastné náklady zásob sú vyššie** ako budú **ekonomické úžitky** z ich **predaja alebo použitia** pre vlastné potreby ÚJ, napr. v dôsledku **nepotrebnosti, nadbytočnosti, poklesu ich predajnej ceny** alebo v dôsledku toho, že sa **zvýšili náklady potrebné na ich dokončenie**, vytvára sa **opravná položka** k týmto zásobám vo výške rozdielu medzi ich ocenením v účtovníctve a ich čistou realizačnou hodnotou.

Opravné Položky K Zásobám

Čistou realizačnou hodnotou sa rozumie predpokladaná predajná cena **znížená** o predpokladané náklady na ich dokončenie a o predpokladané náklady súvisiace s ich predajom. Ocenenie zásob po zohľadnení zníženia ich hodnoty nie je vyššie ako predpokladaná suma, ktorá by sa dosiahla ich predajom alebo ich použitím pre vlastné potreby ÚJ.

K surovinám a k pomocným látkam sa **opravná položka vytvára**, ak je pravdepodobné, že **hotové výrobky**, na výrobu ktorých budú tieto suroviny a pomocné látky použité, sa **predajú so stratou**.

Účtovanie zásob spôsobom A

Účtovanie zásob spôsobom A

- ▶ Povinnosť účtovať zásoby spôsobom A sa vzťahuje na tie ÚJ, na ktoré majú **povinnosť overenia ÚZ audítorom** podľa § 19 ZoÚ (§ 43 ods. 1 PÚ)
- ▶ Kalkulačný účet *111 - Obstaranie materiálu* (*131 - Obstaranie tovaru*) slúži na **zistenie obstará-vacej ceny** materiálu (tovaru) a pri spôsobe A účtovania zásob. **Pri uzatvorení účtovných kníh nevykazuje tento účet zostatok (§ 44 PÚ).**

Účtovanie zásob spôsobom A

- Pri účtovaní zásob spôsobom A, sa môžu nákupy materiálu účtovať **priamo** na účte *112 - Materiál na sklade*, nákupy zvierat na účte *124 - Zvieratá* a nákupy tovaru na účte *132 - Tovar na sklade a v predajniach* (§ 43. ods. 8 PÚ)

Účtovanie zásob spôsobom A

- ▶ V priebehu účtovného obdobia sa zložky obstarávacej ceny nakupovaných zásob účtujú na ťarchu účtu 111 - *Obstaranie materiálu* alebo na ťarchu účtu 131 - *Obstaranie tovaru* so súvzťažným zápisom na príslušných účtoch zúčtovacích vzťahov, alebo na finančných účtoch.
- ▶ Vnútroorganizačné služby, ktoré súvisia s prepravou dodávok zásob a **vlastné náklady na spracovanie materiálu sa aktivujú**; aktivácia materiálu, služieb a tovaru sa účtuje na ťarchu príslušných účtov zásob so súvzťažným zápisom v prospech účtov účtovej skupiny 62 -Aktivácia.

Účtovanie zásob spôsobom A

- **Prevzatie materiálu a tovaru na sklad sa účtuje** v účtovníctve ÚJv **obstarávacích cenách** pri nákupoch a vo **vlastných nákladoch** pri zásobách vlastnej výroby účtovným zápisom na ťarchu účtu *112 - Materiál na sklade* alebo *132 - Tovar na sklade a v predajniach* a v prospech účtu *111 - Obstaranie materiálu* alebo *131 - Obstaranie tovaru*.

Účtovanie zásob spôsobom A

- **Spotreba materiálu a predaj tovaru** sa účtuje na ťarchu príslušných účtov účtovej skupiny 50 - *Spotrebované nákupy* a **pri predaji materiálu** na ťarchu účtu 542 - *Predaný materiál* so súvzťažným zápisom na príslušnom účte zásob.

Účtovanie zásob spôsobom A

- ▶ **Inventarizačné rozdiely** materiálu a tovaru podľa § 11 PÚ sa účtujú na ťarchu účtu 549 - *Manká a škody*, ak ide o manká a v prospech účtu 648 - *Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti*, ak ide o prebytky alebo v prospech účtov účtovej skupiny 50 - *Spotrebované nákupy*, ak je možné preukázať, že prišlo k prebytku nesprávnym účtovaním spotreby materiálu alebo predáva-ného tovaru.
- ▶ Ubytky materiálu a tovaru **do výšky noriem prirodzených úbytkov** sa účtujú na ťarchu účtov účtovej skupiny 50 - *Spotrebované nákupy*.

Účtovanie zásob spôsobom A

Zásoby vlastnej výroby sa spôsobom A účtujú takto:

- ▶ V priebehu účtovného obdobia sa **prírastky** zásob vlastnej výroby **ocenené vlastnými nákladmi** účtujú na ťarchu účtov účtovej skupiny 12 - *Zásoby vlastnej výroby* so súvzťažným zápisom v prospech príslušných účtov účtovej skupiny 61 - *Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob*;
- ▶ Pri **vyskladnení** zásob sa účtuje na ťarchu príslušných účtov účtovej skupiny 61 - *Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob* a v prospech príslušných účtov účtovej skupiny 12 - *Zásoby vlastnej výroby*.

Účtovanie zásob spôsobom A

- ▶ **Inventarizačné rozdiely** zásob vlastnej výroby podľa § 11 PÚ sa účtujú na ťarchu účtu 549 - *Manká a škody*, ak ide o manká a v prospech účtov účtovej skupiny 61 - *Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob*, ak ide o **prebytky**.
- ▶ Úbytky zásob **do výšky noriem prirodzených úbytkov** sa účtujú na ťarchu účtov účtovej skupiny 61 - *Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob*.

Účtovanie zásob spôsobom A

- Pri uzavieraní účtovných kníh, sa účtujú zásoby, ktoré sa nenachádzajú v účtovnej jednotke na ťarchu účtu *119 - Materiál na ceste* alebo *139 - Tovar na ceste*. **Nevyfakturované dodávky** sa účtujú v prospech účtu *326 - Nevyfakturované dodávky*, *476 - Dlhodobé nevyfakturované do-dávky*, *323 - Krátkodobé rezervy* alebo na účty účtovej skupiny *45 - Rezervy*

Obstaranie Zásob KÚPOU

Doklad	Text	Účtovací predpis	
		MD	D
PFA	Nákup tovaru a) Cena bez DPH b) DPH 20 % c) Celkom	131.100 343.220	321.100
PFA	Preprava tovaru a) Cena bez DPH b) DPH 20 % c) Celkom	131.101 343.220	321.100
ID (PRÍJ)	Naskladnenie tovaru a) Obstarávacía cena b) Náklady spojené s obstaraním	132.100 132.100	131.100 131.101

131.100 - OC tovaru

131.101 - Náklady spojené s obstaraním

132.100 - Tovar (sklad 1)

343.220 - DPH 20 % (vstup)

321.100 - Dodávatelia (tuzemsko)

Obstaranie Zásob VKLADOM

Vklad zásob od spoločníka (bez navýšenia ZI)

Doklad	Text	Suma (€)	Účtovací predpis	
			MD	D
ID	Odovzdanie tovaru od spoločníka	1 000	131	413
ID (PRÍJ)	Naskladnenie tovaru	1 000	132	131

Pozor na kapitálové vklady po 1.1.2018. Prísnejšie pravidlá (§ 217a Obchodný zákonník)

Obstaranie Zásob VKLADOM

Vklad zásob od spoločníka (s navýšením ZI)

Doklad	Text	Suma (€)	Účtovací predpis	
			MD	D
ID	Rozhodnutie o zvýšení ZI	10 000	353	419
ID	Splatenie zvýšeného ZI nepeňažným vkladom	10 000	131	353
ID (PRÍJ)	Naskladnenie tovaru	10 000	132	131
ID	Zápis zmeny ZI (OR SR)	10 000	419	411

Obstaranie Zásob VO VL. ČINNOSTI

Vytvorenie zásob vo vlastnej činnosti

Doklad	Text	Účtovací predpis	
		MD	D
PFA	Nákup surovín na výrobu materiálu	111	321
PRÍJ	Naskladnenie surovín	112 AE	111
VÝD	Spotreba surovín na výrobu materiálu	501	112 AE
ZVL	Mzdové náklady robotníkov	521	331
ZVL	Odvody zamestnávateľa do SP a ZP	524	336
ID	Aktivácia vyrobeného materiálu	111	621
PRÍJ	Naskladnenie materiálu	112 AE	111

Obstaranie Zásob DAROM

Bezodplatné nadobudnutie zásob darom

Doklad	Text	Suma (€)	Účtovací predpis	
			MD	D
ID	Dar tovaru od tretej osoby	300	131	648
ID (PRÍJ)	Naskladnenie darovaného tovaru	300	132	131

Účtovanie zásob spôsobom B

Účtovanie zásob spôsobom B

- ▶ Účtovanie zásob podľa spôsobu B sa vzťahuje na tie ÚJ, na ktoré sa **nevzťahuje povinnosť podľa § 19 ZoÚ** (povinnosť overenia ÚZ audítorom) - § 43 ods. 1 PÚ
- ▶ V ÚJ, v ktorej sa zásoby účtujú podľa **spôsobu B** a ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka sú splnené aspoň dve z podmienok uvedených v § 19 ods. 1 písm. a) prvom až treťom bode ZoÚ, sa od **nasledujúceho účtovného obdobia** účtujú zásoby podľa spôsobu A

Účtovanie zásob spôsobom B

- V priebehu účtovného obdobia sa zložky obstarávacej ceny nakupovaných zásob účtujú na ťarchu príslušných účtov účtovej skupiny **50 - Spotrebované nákupy** so súvzťažným zápisom na príslušných účtoch zúčtovacích vzťahov alebo na finančných účtoch, pričom sa aktivujú vnútroor-ganizačné služby, ktoré súvisia s prepravou a dodávkou zásob a vlastné náklady na spracovanie materiálu; aktivácia materiálu, služieb a tovaru sa účtuje na ťarchu účtov účtovej skupiny **50 - Spotrebované nákupy** súvzťažne s príslušným účtom účtovej skupiny **62 - Aktivácia**

Účtovanie zásob spôsobom B

Účtovné prípady - MATERIÁL	MD	D
PFA - Nákup materiálu od dodávateľa na faktúru	501	321
VPD - Náklady spojené s obstaraním hrazené v hotovosti	501	211
ID - Preprava materiálu uskutočnená vlastným vozidlom	501	622

Účtovné prípady - AKTIVÁCIA MATERIÁLU	MD	D
Rôzne náklady na výrobu materiálu vo vlastnej réžii	5xx	xxx
ID - Aktivácia nákladov na výrobu materiálu	501	621

Účtovné prípady - TOVAR	MD	D
PFA - Nákup tovaru od dodávateľa na faktúru	504	321
VPD - Náklady spojené s obstaraním hrazené v hotovosti	504	211
ID - Preprava tovaru uskutočnená vlastným vozidlom	504	622

Účtovanie zásob spôsobom B

- Pri uzavieraní účtovných kníh sa začiatkové stavy účtov **112 - Materiál na sklade** a **132 - Tovar na sklade** a v predajniach účtujú na ťarchu účtov **501 - Spotreba materiálu** a **504 - Predaný tovar**

Účtovné prípady na konci účtovného obdobia	MD	D
ID - Zúčtovanie ZS materiálu na sklade	501	112
ID - Zúčtovanie ZS tovaru na sklade	504	132

Účtovanie zásob spôsobom B

- Stav zásob podľa inventarizácie sa účtuje pri materiáli na ťarchu účtu **112 - Materiál na sklade** so súvzťažným zápisom na účte **501 - Spotreba materiálu** a na ťarchu účtu **132 - Tovar na sklade** a v predajniach so súvzťažným zápisom na účte **504 - Predaný tovar**

Účtovné prípady na konci účtovného obdobia	MD	D
ID - Zúčtovanie KZ materiálu na sklade	112	501
ID - Zúčtovanie KZ tovaru na sklade	132	504

Účtovanie zásob spôsobom B

- Manká a škody sa účtujú na ťarchu účtu **549 - Manká a škody**; prebytky zásob sa účtujú v prospech účtu **648 - Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti** alebo v prospech účtov účtovej skupiny **50 - Spotrebované nákupy**, ak možno preukázať, že došlo k prebytku nesprávnym účtovaním spotreby materiálu alebo predaného tovaru

Účtovanie zásob spôsobom B

Účtovné prípady na konci účtovného obdobia	MD	D
ID - Zaúčtovanie mánk a škôd na materiáli	549	501
ID - Predpis náhrady škody voči zamestnancovi (materiál)	335	501
ID - Zaúčtovanie mánk a škôd na tovare	549	504
ID - Predpis náhrady škody voči zamestnancovi (tovar)	335	504
ID - Zaúčtovanie prebytku materiálu	501	648
ID - Zaúčtovanie prebytku tovaru	504	648

Účtovanie zásob spôsobom B

- Pri uzavieraní účtovných kníh, sa účtujú zásoby, ktoré sa nenachádzajú v účtovnej jednotke na ťarchu účtu **119 - Materiál na ceste** alebo **139 - Tovar na ceste**

Účtovné prípady na konci účtovného obdobia	MD	D
ID - Preúčtovanie nedodaného materiálu	119	501
ID - Preúčtovanie nedodaného tovaru	139	504

Účtovanie zásob spôsobom B

- Nevyfakturované dodávky sa účtujú v prospech účtu 326 - Nevyfakturované dodávky, 476 - Dlhodobé nevyfakturované dodávky, 323 - Krátko-dobé rezervy alebo na účty účtovej skupiny 45 - Rezervy

Účtovné prípady na konci účtovného obdobia	MD	D
ID - Zaúčtovanie nevyfakturovanej dodávky materiálu	501	326
ID - Zaúčtovanie rezervy na nevyfakturovanú dodávku materiálu	501	323
ID - Zaúčtovanie nevyfakturovanej dodávky tovaru	504	326
ID - Zaúčtovanie rezervy na nevyfakturovanú dodávku tovaru	504	323

Účtovanie zásob spôsobom B

- **Zásoby vlastnej výroby** sa pri účtovaní spôsobom B nevykonávajú v priebehu účtovného obdobia

v účtovej skupine **12 - Zásoby vlastnej výroby** **žiadne účtovné zápisy** a vynaložené náklady na výrobu alebo inú činnosť sa účtujú na príslušných účtoch účtovej triedy **5 - Náklady**

Účtovanie zásob spôsobom B

- Pri uzavieraní účtovných kníh sa začiatkové stavy zásob účtované na príslušných účtoch účtovej skupiny 12 - **Zásoby** vlastnej výroby účtujú na ťarchu príslušných účtov účtovej skupiny 61 - **Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob**

Účtovné prípady na konci účtovného obdobia	MD	D
ID - Zúčtovanie ZS nedokončenej výroby	611	121
ID - Zúčtovanie ZS polotovarov vlastnej výroby	612	122
ID - Zúčtovanie ZS výrobkov	613	123
ID - Zúčtovanie ZS zvierat	614	124

Účtovanie zásob spôsobom B

- Stav zásob podľa inventarizácie sa účtuje na ťarchu príslušných účtov účtovej skupiny **12** - Zásoby vlastnej výroby so súvzťažným zápisom na príslušný účet účtovej skupiny **61** - **Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob**

Účtovné prípady na konci účtovného obdobia	MD	D
ID - Zúčtovanie KZ nedokončenej výroby	121	611
ID - Zúčtovanie KZ polotovarov vlastnej výroby	122	612
ID - Zúčtovanie KZ výrobkov	123	613
ID - Zúčtovanie KZ zvierat	124	614

Účtovanie zásob spôsobom B

- ▶ Manká sa účtujú na ťarchu účtu **549 - Manká a škody**
- ▶ Prebytky zásob sa účtujú súvzťažne s príslušným účtom účtovej skupiny **61 - Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob**

Účtovanie zásob spôsobom B

Účtovné prípady na konci účtovného obdobia	MD	D
ID - Zúčtovanie manka na sklade nedokončenej výroby	549	611
ID - Zúčtovanie manka na sklade polotovarov vlastnej výroby	549	612
ID - Zúčtovanie manka na sklade výrobkov	549	613
ID - Zúčtovanie manka / škody na zvieratách	549	614
ID - Zúčtovanie prebytku na sklade nedokončenej výroby	611	648
ID - Zúčtovanie prebytku na sklade polotovarov vlastnej výroby	612	648
ID - Zúčtovanie prebytku na sklade výrobkov	613	648
ID - Zúčtovanie prebytku na zvieratách	614	648

Účtovanie zásob spôsobom B

- ▶ Ak sa použije spôsob B účtovania zásob, analytická evidencia sa vedie formou skladovej evidencie tak, aby bolo možné zistiť a preukázať stav zásob a zložky obstarávacej ceny zásob aj v priebehu účtovného obdobia
- ▶ Zásoby **odovzdané na spracovanie inej ÚJ, do konsignačných skladov alebo požičané mimo účtovnej jednotky** sa sledujú na **analytických účtoch** a v analytickej evidencii sa zaznamenáva **miesto ich uloženia**

Účtovanie zásob spôsobom B

- ▶ Zásoby prevzaté ÚJ na spracovanie, vypožičané od iných subjektov, došlé účtovnej jednotke omylom a informácie o konsignačnom sklade sa zaznamenávajú na **Podsúvahových účtoch** s uvedením druhu zásob a ich ocenenia
- ▶ Normy prirodzených úbytkov zásob a **druhy materiálov účtovaných priamo do spotreby bez zaúčtovania na sklad** sú uvedené vo vnútornom predpise ÚJ so zohľadnením toho, že **spotreba materiálu vykázaná v účtovnej závierke zodpovedá skutočnej spotrebe materiálu**

Účtovanie zásob spôsobom B

- ▶ Analytická evidencia sa vedie podľa druhov alebo skupín zásob na skladových kartách alebo súborov dát z počítača. V ÚJ vykonávajúcich maloobchodnú činnosť najmä podľa hmotne zodpovedných osôb a miest uloženia zásob (§ 45 PÚ)
- ▶ Analytická evidencia slúži na identifikáciu zásob a obsahuje najmä označenie, dátum obstarania, dátum vyskladnenia, ocenenie a údaje o množstve zásob

Nehnutelnosť ako zásoba

Aké prípady môžu nastať

- ▶ Otázka je akou formou obstaráva účtovná jednotka nehnuteľnosť. Aby bola zásobou, musí byť určená na predaj, pričom môže ísť:
 - a) Kúpa a predaj (tovar)
 - b) Kúpa a reškonštrukcia a oprava (nehnuteľnosť na predaj)
 - c) Vlastný výrobok (výstavba nehnuteľnosti ktoré nie sú zákazkovou výrobou)

Nehnutelnosť na predaj (účet 133)

- ▶ Ide o špecifický model zásoby definovaný v § 30d ods. 7 opatrenia MF SR č. 23054-2002/92 (postupy účtovania)
- ▶ V účtovníctve účtovnej jednotky, ktorá obstaráva nehnuteľnosť za účelom ďalšieho predaja, pričom nejde o predaj nehnuteľnosti v nezmenenom stave (tovar 132) alebo nie sú splnené podmienky na účtovanie o zákazkovej výstavbe nehnuteľnosti určenej na predaj, sa účtuje na účte 133 - Nehnutelnosť na predaj. Na účte 133- Nehnutelnosť na predaj sa účtujú opravy, technické zhodnotenie a súvisiace náklady spojené nehnuteľnosťou, ktoré vznikajú z dôvodu uvedenia nehnuteľnosti do stavu spôsobilého na predaj.
- ▶ Na účte 133 - Nehnutelnosť na predaj sa účtuje aj obstaranie pozemku, na ktorom sa realizuje výstavba nehnuteľnosti za účelom predaja podľa odseku 6.

Nehnutelnosť vyrobená vo vlastnej réžii

- ▶ ÚJ, ktorá stavia nehnuteľnosť na predaj po ukončení výstavby a nie sú splnené podmienky na účtovanie o zákazkovej výstavbe nehnuteľnosti určenej na predaj alebo na účtovanie o zákazkovej výrobe, sa účtuje ako o zásobách vlastnej výroby. V priebehu účtovného obdobia sa vlastné náklady vznikajúce na výstavbu nehnuteľnosti na predaj aktivujú na ťarchu účtu 121 - Nedokončená výroba so súvzťažným zápisom v prospech účtu 611 - Zmena stavu nedokončenej výroby. Dokončená výstavba nehnuteľnosti na predaj sa účtuje na účte 123 - Výrobky. Výnosy z predávanej nehnuteľnosti alebo časti nehnuteľnosti sa účtujú v prospech účtu 601 - Tržby za vlastné výrobky.
- ▶ Ide teda o vlastné projekty, ktoré nie sú budované na základe podkladov zákazníka ktorý určuje hlavné architektonické prvky. Teda otázka je kedy ide o zákazkovú výrobu (na ďalšom slide ☺)
- ▶ Samozrejme podkladom účtovným aj daňovým je kalkulácia nákladov

Daňová uznateľnosť a vplyv účtovníctva

- V praxi môže účtovná jednotka účtovať nasledovne:

P.č.	Text	Suma	MD	D	Poznámka
	Obstaranie stavby a pozemku pre svoje účely				
	a) Stavba	100 000	042	xxx	§ 35 PU
	b) Pozemok	100 000	042	xxx	
	Obstaranie za účelom predaja				
	a) Kúpa a následne rekonštrukcia	100 000	133	xxx	§ 30d ods. 7 PU
	b) Pozemok	100 000	133	Xxx	§ 30d ods. 7 PU
	c) Výstavba od začiatku	100 000	5xx	xxx	§ 30d ods. 6 PU
	d) Aktivácia	100 000	12x	61x	
	e) Pozemok	100 000	133	xxx	§ 30d ods. 7 PU

Predaj, likvidácia a škoda na zásobách

Predaj zásob

- ▶ Z účtovného hľadiska predaj zásob znamená vyradenie zásoby do spotreby podľa charakteru zásoby a to buď:
 - 504 - tovar
 - 542 - materiál

Z daňového hľadiska predaj zásob je daňovo uznaný, teda zásoba sa nejako netestuje na účely daňového výdavku. Jedinou výnimkou by mohla byť zásoba (pozemok - účet 133), kedy sa testuje v súlade s § 19 ods. 3 písm. e) ZDP max do výšky predajnej ceny.

Likvidácia zásob

- ▶ Pri likvidácii zásoby je nutné skúmať, čo je dôvodom likvidácie a aká zásoba sa likviduje. Ak sa preukáže dôvod likvidácie na zásobách primárne ide o daňový výdavok (účtovne ide do nákladov) avšak si treba dávať pozor na ustanovenie § 21 ods. 2 písm. m) ZDP, ktorý rieši likvidáciu zásoby - tovar. Tam sú striktné podmienky kedy je možné likvidáciu daňovo uznať. Teda ak sa:
 - a) Likviduje nebezpečný tovar, pôjde o nedaňový výdavok
 - b) Likviduje tovar podliehajúci expirácii zákon ukladá povinnosť buď postupného znižovania ceny alebo pri potravinách je možné ich darovať oprávnenej osobe vymedzenej práve v tomto paragrafe (potravinová banka, neziskovky, sociálny podnik)
 - c) Likviduje tovar nepodliehajúci expirácii, musí byť preukázaný príjem z predaja

Škody na zásobách

Škodou na majetku sa rozumie (§ 26 ods. 6 ZoÚ) neodstrániteľné poškodenie, zničenie, odcudzenie alebo strata majetku. Inventarizáciou zistené odcudzenie alebo zistená strata majetku je manko.

- Daňovým výdavkom sú škody nezavinené daňovníkom (§ 19 ods. 3 písm. g) ZDP):
 - vzniknuté v dôsledku živeľnej pohromy, napr. zemetrasenia, povodne, krupobitia, lavíny alebo blesku,

Škody na zásobách

- spôsobené **neznámym páchatelom** v zdaňovacom období, v ktorom bola táto skutočnosť **potvrdená políciou**.
- Daňovým výdavkom sú aj **ostatné manká a škody** (§ 21 ods. 2 písm. e) ZDP):
- do výšky prijatých náhrad,
 - **stratného** v maloobchodnom predaji na základe **ekonomicky odôvodnených no-riem úbytkov** tovaru určených daňovníkom

Škody na zásobách

- **nezavinených úhynov zvierat, ktoré nie sú na účely tohto zákona hmotným majetkom** (škodou nie je preukázaný úhyn alebo nutná porážka zvierat'a zo základného stáda).

KRÁDEŽ Zásob

V prípade **krádeže** tovaru, pri ktorom platiteľ **odpočítal DPH**, je platiteľ **povinný odvieť DPH** vo výške **odpočítanej DPH**.

Ak je tovar predmetom **odpisovania**, zníži platiteľ odvod DPH o **pomernú časť DPH zodpovedajúcu odpisom**.

Ak bol odcudzený tovar, ktorý bol predmetom nájmu s dojednaným právom kúpy prenajatej veci, odvedie platiteľ DPH zníženú o DPH, ktorú z tohto tovaru už odviedol, najviac však **do výšky odpočítanej DPH**.

Od 1.1.2023 sa testuje pri tovare do 1700 eur, ktorý nebol určený na predaj ale používanie fikcia odpisovania na dobu 4 rokov.

Krádež zásob

Platiteľ DPH odvedie za to **zdaňovacie obdobie**,
v ktorom **zistil krádež tovaru** (§ 53 ods. 5 ZDPH)